

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

(Εξετάσεις σύμφωνα με το άρθρο 5 του Περί Δικηγόρων Νόμου)

ΙΟΥΝΙΟΣ 2014

ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

(Να απαντηθούν τέσσερις από τις έξι ερωτήσεις)

(Να δίδονται ΛΟΓΟΙ για τις απαντήσεις)

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: «Ενώπιον μας η έφεση εναντίον της καταδίκης απεσύρθη και έτσι ακούσαμε μόνο την έφεση εναντίον της ποινής ως εκδήλως υπερβολικής, με εισηγήσεις που είχαν σαφείς κατευθύνσεις. Κατά πρώτον, έχουμε το γεγονός της αλλαγής στάσης του εφεσείοντος όσον αφορά την ενοχή του, εφόσον η απόσυρση της έφεσης κατά της καταδίκης ουσιαστικά επενεργεί ως παραδοχή της ενοχής και αποδοχή της στο στάδιο έστω του Εφετείου, εις τρόπον ώστε να συνιστά νέο παράγοντα ο οποίος και από αυτή την άποψη... σίγουρα θα πρέπει να δικαιούται ανάλογο βάρος» (Ανδρέας Παντελή ν Δημοκρατίας, Πρωτ. Έφ. 247/13, ημ. 29.4.2014). Σχολιάστε το εν λόγω απόσπασμα του Εφετείου, αναπτύσσοντας ταυτοχρόνως τους προβληματισμούς σας σε σχέση με το διατυπωθέν σκεπτικό. **(25 Βαθμοί)**

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Ποια η διαφορά μεταξύ προσχεδιασμού και προμελέτης στο ποινικό δίκαιο; **(25 Βαθμοί)**

ΕΡΩΤΗΣΗ 3:(α) Τι εννοείται στο ποινικό δίκαιο με την αναφορά «*συστατικά στοιχεία του αδικήματος*»; **(5 Βαθμοί)**

(β) Παραθέστε με σαφήνεια τα συστατικά στοιχεία του αδικήματος της Τοκογλυφίας, κατά το άρθρο 314Α του Ποινικού Κώδικα, Κεφ.154. Το εν λόγω άρθρο - μαζί με το συναφές άρθρο 314Β του Ποινικού Κώδικα, Κεφ.154 - προβλέπει τα ακόλουθα:

«314Α.(1) Πρόσωπο το οποίο κατά την παροχή οποιαδήποτε δανείου, κατά την παροχή ή την παράταση της προθεσμίας πληρωμής, κατά την ανανέωση ή την προεξόφληση δανείου, λαμβάνει, εισπράττει, χρεώνει, συνομολογεί ή παίρνει για τον εαυτό του ή για τρίτον οικονομικό όφελος ή περιουσιακά ωφελήματα που υπερβαίνουν το επιτόκιο αναφοράς, διαπράττει αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου «επιτόκιο αναφοράς» σημαίνει το μέσο όρο των ετήσιων επιτοκίων, συμπεριλαμβανομένων προμηθειών, επιβαρύνσεων ή οποιωνδήποτε εξόδων χρεώνουν τα πιστωτικά ιδρύματα για καταναλωτικά δάνεια, αυξανόμενο κατά το ήμισυ, με ελάχιστη αύξηση πέντε ποσοστιαίες μονάδες και μέγιστη αύξηση μέχρι δέκα ποσοστιαίες μονάδες. Το επιτόκιο αναφοράς υπολογίζεται ανά τριμηνία από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, η οποία το δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

314Β.(1) Οι διατάξεις του άρθρου 314Α δεν εφαρμόζονται:

(α) σε πιστωτικά ιδρύματα,

(β) σε περίπτωση δανείου όπου ο δανειστής και ο χρεώστης είναι νομικά πρόσωπα τα οποία για σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 33 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου θεωρούνται συνδεδεμένα πρόσωπα,

(γ) σε περίπτωση δανείου προς νομικό πρόσωπο όπου το κεφάλαιο από το οποίο παρέχεται το δάνειο προέρχεται άμεσα ή έμμεσα από το εξωτερικό, νοουμένου ότι το ποσό του δανείου υπερβαίνει το €1.000.000 και η ελάχιστη εκταμίευση είναι €500.000,

(δ) σε περίπτωση δανείου προς νομικό πρόσωπο που εκταμιεύεται στο εξωτερικό, νοουμένου ότι το ποσό του δανείου υπερβαίνει το €1.000.000 και η ελάχιστη εκταμίευση είναι €500.000.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ο όρος «πιστωτικό ίδρυμα» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμο». **(10 Βαθμοί)**

(γ) Παραθέστε με σαφήνεια τα συστατικά στοιχεία του αδικήματος της Αισχροκέρδειας, κατά το άρθρο 314Γ του Ποινικού Κώδικα, Κεφ.154, το οποίο προβλέπει τα ακόλουθα:

«314Γ.(1) Πρόσωπο το οποίο, ενώ γνωρίζει την ανάγκη, την πνευματική αδυναμία ή την ψυχική έξαψη άλλου, εκμεταλλεύεται την κατάσταση αυτή λαμβάνοντας, εισπράττοντας, χρεώνοντας, συνομολογώντας ή παίρνοντας για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφέληματα που υπερβαίνουν την αξία της δικής του παροχής, έτσι ώστε, ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις, να βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία προς αυτήν, διαπράττει αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου-

(α) “ανάγκη” σημαίνει τη δύσκολη και πιεστική κατάσταση προσώπου όπου για να μην υποστεί σημαντική βλάβη στη ζωή, στην υγεία ή στην τιμή του πρέπει να αποκτήσει χρήματα·

(β) “πνευματική αδυναμία” σημαίνει την ελαττωμένη πνευματική ανάπτυξη προσώπου, η οποία δεν του επιτρέπει την κατανόηση των δυσμενών γι’ αυτό όρων της συναλλαγής· και

(γ) “ψυχική έξαψη” είναι η συναισθηματική ταραχή που εμποδίζει την πλήρη συνείδηση των δυσμενών όρων της συναλλαγής.» **(10 Βαθμοί)**

ΕΡΩΤΗΣΗ 4: Ο Α παραδέχθηκε μετά που συμπληρώθηκε η υπεράσπιση του και πριν το στάδιο των αγορεύσεων (έχοντας του δοθεί άδεια από το Δικαστήριο να αλλάξει την απάντηση του σε παραδοχή), ότι διέπραξε το αδίκημα της ρίψης απορριμμάτων (άδειο κουτάκι χυμού), σε δημόσια δίοδο, κατά παράβαση του άρθρου 374(δ) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ.154. Αγορεύοντας για σκοπούς μετριασμού της ποινής ο Α, ο οποίος εμφανίστηκε σε όλη τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας χωρίς να αντιπροσωπεύεται από δικηγόρο, ανέφερε τα ακόλουθα προς το Δικαστήριο:

«Παραδέχομαι κύριε πρόεδρε, είμαι 65 χρονών και ουδέποτε στη ζωή μου ήρθα Δικαστήριο. Υπηρέτησα την παιρίδα μου όποτε αυτή με κάλεσε και εδώ και 15 περίπου χρόνια είμαι εθελοντής σε καταφύγιο προστασίας ζώων. Ζητώ πραγματικά συγνώμη για το αδίκημα που διέπραξα αλλά θέλω να ξέρετε ότι το κουτάκι του χυμού που κατηγορούμαι ότι έριξα από το αυτοκίνητο μου ενώ οδηγούσα και που βρέθηκε από την Αστυνομία και κατατέθηκε ως τεκμήριο στη δίκη, δεν είναι δικό μου και εν πάση περιπτώσει μπορεί και να το έριξα κατά λάθος. Ζητώ την επιείκεια σας».

Το Δικαστήριο επιβάλλει στον Α, ποινή προστίμου €42. Ο Α ζητά τη συμβουλή σας για σκοπούς καταχώρισης έφεσης. Παραθέστε τις σκέψεις σας σε σχέση με τη συμβουλή που προτιθέστε να του δώσετε γνωρίζοντας, ανάμεσα σε άλλα, ότι το άρθρο 374(δ) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ.154, προβλέπει τα ακόλουθα:

«374. Όποιος εσκεμμένα -

.....
(δ) ρίχνει απορρίμματα ή άλλα πράγματα σε δημόσια δίοδο ή σε δημόσιο χώρο με τέτοιο τρόπο ώστε να προξενεί βλάβη ή ενόχληση σε οποιουδήποτε διαβάτη·

.....
είναι ένοχος πλημμελήματος και υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις ΛΚ25 (€42).» **(25 Βαθμοί)**

ΕΡΩΤΗΣΗ 5: Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ.154, «κακούργημα» σημαίνει ποινικό αδίκημα που ορίζεται ρητώς από το νόμο ως κακούργημα ή τέτοιο που δεν ορίζεται ρητώς από το νόμο ως πλημμέλημα, που τιμωρείται, χωρίς απόδειξη προηγούμενης καταδίκης, με ποινή φυλάκισης 3 χρόνων ή βαρύτερης από αυτή. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, «πλημμέλημα», σημαίνει κάθε ποινικό αδίκημα το οποίο δεν είναι κακούργημα.

Το άρθρο 110 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ.154 (Ψευδορκία και Πρόκληση σε Ψευδορκία), προβλέπει τα ακόλουθα:

«110.-(1) Όποιος γνωρίζει ότι προβαίνει σε ψευδή κατάθεση σε δικαστική διαδικασία ή για το σκοπό έναρξης δικαστικής διαδικασίας, που αφορά σε ο,τιδήποτε ουσιώδες για ζήτημα, το οποίο είτε εκκρεμεί είτε σκοπεύεται να εγερθεί στην πιο πάνω διαδικασία, είναι ένοχος πλημμελήματος, το οποίο καλείται ψευδορκία.

Είναι αδιάφορο κατά πόσο-

- η κατάθεση δόθηκε με όρκο ή με οποιαδήποτε άλλη νόμιμη διαβεβαίωση, ή
- οι τύποι και η διαδικασία που χρησιμοποιήθηκαν κατά την επαγωγή του όρκου ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο δέσμευση αυτού που καταθέτει να πει την αλήθεια, αν συναίνεσε στη χρήση τους, ή
- η ψευδή κατάθεση δόθηκε προφορικά ή γραπτά, ή
- το Δικαστήριο ήταν συγκροτημένο κανονικά ή συνήλθε στον αρμόζοντα τόπο, αν αυτό ενεργεί πράγματι ως Δικαστήριο στη διαδικασία κατά την οποία δόθηκε τέτοια κατάθεση, ή
- αυτός που καταθέτει ήταν ικανός μάρτυρας ή όχι, ή κατά πόσο η κατάθεση ήταν αποδεκτή σε αυτή τη διαδικασία.

(2) Όποιος προκαλεί άλλο να διαπράξει ψευδορκία, την οποία αυτός που έχει προκληθεί πράγματι τη διαπράττει, κατά συνέπεια τέτοιας πρόκλησης, είναι ένοχος πλημμελήματος, το οποίο καλείται πρόκληση σε ψευδορκία.»

Σύμφωνα με το άρθρο 111 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ.154, όποιος διαπράττει το ποινικό αδίκημα της ψευδορκίας ή της πρόκλησης σε ψευδορκία, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα επτά χρόνια.

Ορθώς είναι που το αδίκημα της ψευδορκίας και της πρόκλησης σε ψευδορκία, κατατάσσεται ως πλημμέλημα και εάν ναι, για ποιο λόγοι;
(25 Βαθμοί)

ΕΡΩΤΗΣΗ 6: Ποια η σημασία στο στάδιο επιβολής της ποινής, της Έκθεσης Κοινωνικής Έρευνας που συντάσσεται από το Γραφείο Ευημερίας για τον κατηγορούμενο και ποιος ο ρόλος του δικηγόρου Υπεράσπισης σε σχέση με τη χρησιμοποίηση της Έκθεσης αυτής κατά την αγόρευση για μετριασμό της ποινής;
(25 Βαθμοί)